

PETR ŠESTÁK

KAM ČUMÍŠ, KRETÉNE! TADY MI NIKDY NEDÁŠ PŘEDNOST ZPRAVA. POČÍTÁM S TÍM A NEJEDU NAPLNO. STŘIHNEŠ TO TĚSNĚ PŘEDE MNOU, ALE UJEDEŠ JENOM DVACET METRŮ A MUSÍŠ ZASTAVIT V KOLONĚ. ŠLÁPNU DO PEDÁLU, BĚHEM PÁR SEKUND TĚ DOJEDU A KLOUBEM UKAZOVÁČKU TI ZAŤUKÁM NA OKÝNKO. DRŽÍŠ VOLANT, LEŽÉRNĚ POKLEPÁVÁŠ KŮŽI, KTEROU JE POŠITÝ, JE TI MEZI PADESÁTI A ŠEDESÁTI, PROŠEDLÉ VLASY, CHARISMATICKÝ TYP, JEDEŠ Z KANCELÁŘE DO VILY NA PŘEDMĚSTÍ, MOŽNÁ TI UVNITŘ HRAJE VÁŽNÁ HUDBA NEBO KLASICKÝ ROCK, ANI SE ZA MNOU NEOHLÉDNEŠ, DÍVÁŠ SE PŘÍMO PŘED SEBE, PŘIDÁVÁŠ PLYN, POUŠTÍŠ SPOJKU. S CELOU KOLONOU SE ALE POSUNEŠ JENOM O DVA METRY. ZNOVU TĚ DOJEDU, KLEPU NA OKNO, GESTIKULUJU, UKAZUJU PRAVOU RUKU, PŘEDNOST ZPRAVA! SNAŽÍM SE NEKŘIČET, ALE I KDYBYCH KŘIČEL, PŘES NEPRODYŠNÉ SKLO MĚ NEUSLYŠÍŠ. UVNITŘ MÁŠ PŘÍJEMNÉ KLIMA, V ZIMĚ V LÉTĚ SVÝCH DVAADVACET STUPŇŮ, LEHKÉ VRNĚNÍ MOTORU, UKLIDŇUJÍCÍ HUČENÍ VĚTRÁKU. ZABUŠÍM SILNĚJI, ALE TY CIVÍŠ JEN DOPŘEDU, BEZPEČNĚ VÍŠ, ŽE TVOJE SKLO VYDRŽÍ VÍC NEŽ MOJE PĚST. NEDÍVÁŠ SE NA MĚ NIKDY. ANI KDYŽ TI DORUČÍM JÍDLO AŽ KE DVEŘÍM. DÍVÁŠ SE NA PAPIROVOU TAŠKU S LOGEM PLATFORMY, VE KTERÉ TI HO PODÁVÁM. DÍVÁŠ SE NA ÚČET, NA PŘENOSNÝ PLATEBNÍ TERMINÁL, JESTLI ČÁSTKA SEDÍ. NIKDY NE NA MĚ. POMALU PUSTÍŠ SPOJKU A PŘIDÁŠ PLYN. MÁŠ SILNÝ MOTOR, KDYŽ AKCELERUJEŠ, Z VÝFUKU VYTEČE TROCHU KAPALINY. POZDĚJI JI DĚŠT SPLÁCHNE DO ŘEKY.

HOST

VYHOŘĚNÍ

PĚTR ŠESTÁK VYHOŘENÍ

PETR

BRNO 2023

ŠESTÁK

PAMFLET/ROMÁN/ALEGORIE

VYHOŘENÍ

© Petr Šesták, 2023
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2023
(ELEKTRONICKÉ VYDÁNÍ)
ISBN 978-80-275-1957-6 (PDF)
ISBN 978-80-275-1958-3 (EPUB)
ISBN 978-80-275-1959-0 (MOBIPOCKET)

**CHCEME OPĚVOVAT ČLOVĚKA
DRŽÍCÍHO VOLANT, JEHOŽ IDEÁLNÍ
TYČ PROCHÁZÍ ZEMÍ, ROVNĚŽ
VRŽENOU NA RYCHLOSTNÍ
OKRUH SVÉ OBĚŽNÉ DRÁHY.**

Filippo Tommaso Marinetti:
Futuristický manifest

**NEJZÁVIDĚNÍHODNĚJŠÍM
A NEJNÁKLADNĚJŠÍM PŘEDMĚTEM
BYLO AUTO, SYNONYUM
SVOBODY, NAPROSTÉHO
OVLÁDNUTÍ PROSTORU A SVÝM
ZPŮSOBEM I SVĚTA.**

Annie Ernauxová: *Roky*

**CARS PROVIDE FREEDOM TO GO
WHERE AND AS FAR AS WE PLEASE
AT OUR OWN WILL. THE ATTACK
ON CARS IS AN ATTACK ON
OUR PERSONAL FREEDOM AND
WILL TO TRAVEL. ALMOST ALL
AMERICANS DRIVE CARS AND WE'RE
BETTER OFF FOR IT. IT'S THE TYRANTS
AND FASCISTS THAT WANT TO LIMIT
AND CONTROL WHAT WE CAN DO.**

Eric R. Wilmot,
uživatel Facebooku

**ŽÁDNÁ POSELSTVÍ NEJSOU,
JSOU JENOM POSLOVÉ.**

Julio Cortázar: *Nebe, peklo, ráj*

ČÁST

PRVNÍ

Kdysi lidé ukazovali pánům mozolnaté ruce jako důkaz, že umí vzít za práci. Já bych ti mohl ukázat svoje pevná lýtka, kůži napnutou k prasknutí, naběhlé žíly. Fabriky v tomhle městě už nejsou, neživím se rukama, ale nohama. Dvanáct hodin denně dupu do pedálů, na zádech červenou nebo modrou nebo zelenou nebo černou kostku s logem Platformy, pro kterou jezdím.

Kam čumíš, kreténe!

Tady mi nikdy nedáš přednost zprava. Počítám s tím a nejezu naplno. Střihneš to těsně přede mnou, ale ujedeš jenom dvacet metrů a musíš zastavit v koloně. Šlápnu do pedálu, během pár sekund tě dojedu a kloubem ukazováčku ti zaťukám na okýnko. Držíš volant, ležérně poklepáváš kůži, kterou je pošitý, je ti mezi padesáti a šedesáti, prošedlé vlasy, charismatický typ, jedeš z kanceláře do vily na předměstí, možná ti uvnitř hraje vážná hudba nebo klasický rock, ani se za mnou neohlédneš, díváš se přímo před sebe, přidáváš plyn, pouštíš spojku. S celou kolonou se ale posuneš jenom o dva metry. Znovu tě dojedu, klepu na okno, gestikuluju, ukazuju pravou ruku, přednost zprava! Snažím se nekřičet, ale i kdybych křičel, přes neprodyšné sklo mě neuslyšíš. Uvnitř máš příjemné klima, v zimě v létě svých dvaadvacet stupňů, lehké vrnění motoru, uklidňující hučení větráku. Zabuším silněji, ale ty civíš jen dopředu, bezpečně víš, že tvoje sklo vydrží víc než moje pěst. Nedíváš

se na mě nikdy. Ani když ti doručím jídlo až ke dveřím. Díváš se na papírovou tašku s logem Platformy, ve které ti ho podávám. Díváš se na účet, na přenosný platební terminál, jestli částka sedí. Nikdy ne na mě. Pomalu pustíš spojku a přidáš plyn. Máš silný motor, když akceleruješ, z výfuku vyteče trochu kapaliny. Později ji déšť spláchne do řeky.

Kolo neodmyslitelně patřilo k mému dětství. Na dětství mi tehdy připadalo nejkrásnější to, že bylo dočasné. Každým dalším krokem jsem se stával dospělejším. Poprvé jsem to pocítil, když mi z dětského bicyklu odmontovali pomocná kolečka. Brzy jsem z něj vyrostl úplně a k narozeninám jsem dostal o dost větší. Měl vysoká řídítka a dlouhé sedlo, na kterém jsem mohl vozit kamarády. Se strýcem jsme ho u něj v garáži vyčistili a naolejovali. Pomohls mi drátkem připevnit na rám dřívko od nanuku tak, aby lehce lízalo špice. Trval jsem na tom a tys mi, strýčku, ihned porozuměl a pomrkávals na mě. Když jsem pyšně vyrazil na ulici, kolo drnčelo úplně jako motorka a já si na něm připadal tak strašně velký. Když ještě pár let trpělivě počkám, budu moct řídit opravdovou malou motorku! Ale to pořád ještě nebude ono, protože motorka má jenom dvě kola. Opravdu dospělý budu, až si udělám řidičák na auto, až budu mít čtyři kola a volant. Říkal jsem si, že to do té doby musím nějak vydržet. Jenomže pak se asi něco nepovedlo.

Jsem podnikatel, já a moje kolo, můj kapitál. Externě dodávám služby Platformě, pěkně na fakturu, sám svým pánem, sám svým kmánem. Umožňuje mi to svobodně pracovat i dvanáct hodin denně a nikdo mi neříká, kdy si mám vzít dovolenou. Dovolenu si můžu vzít kdykoli, kdy si ji můžu dovolit. Svoji firmu buduju na stabilních základech, na vypracovaných stehnech, na svalnatých lýtkách. Poptávka je vysoká a nemám nouzi o zakázky, jíst se ti musí, ale hýbat se ti nechce nebo nemáš na hýbání čas. Já nemám čas na nic jiného než na hýbání, každá minuta, kdy se nehýbu, mě stresuje, každou minutu, kdy se nehýbu, přicházím o kšeft a v hlavě mi šustí účty za nájem a energie. Jím v poklusu na ulici, abys ty mohl jíst v posedu ve svém kanclu, ve svém home officu, před svou obrazovkou, abys nemusel chodit do restaurace a zbytečně si jídlo vychutnávat a vést small talky s kolegy a personálem. Ale někdy si jídlo přece jen vychutnáš a vyškrabeš a vylížeš plastové a polystyrenové nádoby dočista, někdy máš kulturu a překydeš si to do vlastního keramického nádobí. Koše na odpadky se ti plní rychle, ale skoro vždycky třídíš, nebo dokonce hledíš na to, aby nádoby, ve kterých ti jídlo přivezu, byly kompostovatelné. Na jejich výrobu a přepravu se spotřebuje spousta energie a vody, ale to i na hovězí, na masíčko, co v nich často je, tak co už, pocit z toho máš lepší než z plastu, tak proč si za dobrý pocit nepřiplatit, za co jiného si taky dneska připlatit než za dobrý pocit, ty lovče, který neběhá za

jídlem, protože jídlo běhá za tebou. Platforma je tu pro tebe i pro mě, to jí vděčíme za zprostředkování našeho harmonického vztahu, udělá ti tu radost a ušetří ti čas, zbaví tě trochy nadbytečných peněz, které jsi v mezičase vydělal, a mně čas vezme a menší část z těch peněz mi dá. A všichni jsme spokojení. Mně možná ubývá sil, ale jenom trochu, ty zůstaneš přinejhorším stejný a Platforma roste. A o to nám všem přece jde.

Matně šedý land rover, na zadních dveřích nalepený státní znak, dvouocasý lev. Na SPZ máš napsáno PAN RAMBO, pod zadním nárazníkem dvě ohromné trubky, ze kterých při každém sešlápnutí plynu stoupá tmavý kouř. Popojíždím za tebou v koloně, snažím se moc nedýchat, ale nějak to nejde. Projíždím z obláčku do obláčku jako barokní andílek. Na nábřeží se kolem tebe nepropletu. Musel bych na chodník, ale tam se promenuje moc turistů. Než kličkovat mezi nimi bude rychlejší jet pomalu. Nábřeží je skvostné, projíždíme kolem starobylého mostu, nejslavnější historické památky města. Motají se nám tu do cesty lidé. Někteří nevydrží na přechodu k mostu čekat na zelenou, která jim skoro nikdy nenaskočí. A když už přece, tak jen na pár okamžiků. Chtěl by ses pořádně rozjet, ale cosi tě brzdí. Už se k tomu blížíme, jak se to dalšímu a dalšímu autu daří objet. Konečně je to přímo před námi, klapání koňského povozu, romantický kočár a v něm pohádkový pár turistů